Virksomhedsbarometer

En temperaturmåling af arbejdsmarkedet i Aabenraa Kommune

1. januar - 30. juni 2019

jobcenter Aabenraa

Indledning

Jobcentret gennemfører løbende spørgeskemaundersøgelser blandt kommunens virksomheder for at tage temperaturen på arbejdsmarkedet. Det sker for at understøtte lediges jobsøgning og virksomhedernes efterspørgsel på arbejdskraft, så jobcentret har bedre forudsætninger for at kunne matche virksomhederne og ledige.

Virksomhedsbarometeret udarbejdes én gang halvårligt, og resultaterne fremlægges for Arbejdsmarkedsudvalget. Samtidig offentliggøres barometeret på jobcentrets hjemmeside.

Sammenfatning af resultater

Fortsat fald i ledigheden, men faldende optimisme til fremtiden

- Antallet af fuldtidsledige er fra 978 ultimo januar til 823 ultimo maj. I maj 2019 var ledigheden på 3,1 %, men den var på 3,5 % i maj 2018.

- Andelen af virksomheder, som forventer at ansætte medarbejdere ligger stort set på samme niveau som 2. halvår 2018, men 4 procent point lavere end første halvår 2018

- Andelen af virksomheder, der forventer øget omsætning er på 38 %, hvilket er 11 procent point lavere end målingen fra andet halvår 2018. Og 9 procent point lavere end første halvår 2018. Andelen, der forventer lavere omsætning ligger på 11 %, hvilket er 5 procent point højere end ved sidste måling, men 2 procent point lavere end samme periode 2018.

Andelen af virksomheder der oplever udfordringer med rekruttering er på niveau med første halvår 2018

- Andelen af virksomheder som oplever udfordringer i forbindelse med rekruttering er uændret i forhold til første halvår 2018. Således angiver 45 % af virksomhederne, at de har oplevet udfordringer i forbindelse med ansættelse af nye medarbejdere. Dette er samme niveau som i undersøgelsen fra første halvår 2018, men 15 procent point højere end undersøgelsen i andet halvår 2018.

- 45 % af virksomhederne har udenlandsk arbejdskraft eller har ansat udenlandsk arbejdskraft indenfor de sidste seks måneder. Dette er en stigning på 12 procent point i forhold til undersøgelsen fra andet halvår 2018, men stort set på niveau med første halvår 2018. Størstedelen af den udenlandske arbejdskraft kommer fortsat fra Tyskland.

Virksomhederne ønsker at udvise social ansvarlighed, men fortsat få virksomheder, som forventer at ansætte nye elever

- Andelen af virksomheder, der forventer at ansætte elever de kommende seks måneder er stort set på niveau med undersøgelsen fra både første og andet halvår 2018. Således forventer 15 % af virksomhederne at ansætte en elev indenfor de næste seks måneder, hvilket er 1 procent point højere end andet halvår 2018.

- Andelen af virksomheder, der ønsker at hjælpe udsatte ledige, er fortsat høj. Lidt over 7 ud af 10 virksomheder tilkendegiver, at de er klar til at hjælpe personer som har brug for særlig støtte til at finde tilbage til arbejdsmarkedet.

Virksomhederne er tilfredse med jobcentrets service på kerneydelserne

- På en skala fra 1-7, hvor 7 er bedst, er den gennemsnitlig score 5,5 i forhold til tilfredsheden med serviceniveauet på jobcentrets kerneydelser. I første halvår 2018 lå den gennemsnitlige tilfredshed på 5,8.

Metode

Datagrundlaget for det aktuelle barometer omfatter 216 virksomheder (i andet halvår af 2018 deltog 193 virksomheder). De deltagende virksomheder er inddelt efter EU-Kommissionens SMV definitioner (kategorien med 250 ansatte er jobcentrets egen tilføjelse).[1]

Da den danske erhvervsstruktur er kendetegnet ved hovedsageligt at bestå af små og mellemstore virksomheder, vurderes fordelingen af de deltagende virksomheder efter størrelse til en hvis grad at afspejle den danske erhvervsstruktur. Virksomhederne i barometeret har tilsammen 3201 medarbejdere svarende til 13,6 % af beskæftigede lønmodtagere i kommunen.

Figur 1: Andel besvarelser fordelt på antal medarbejdere

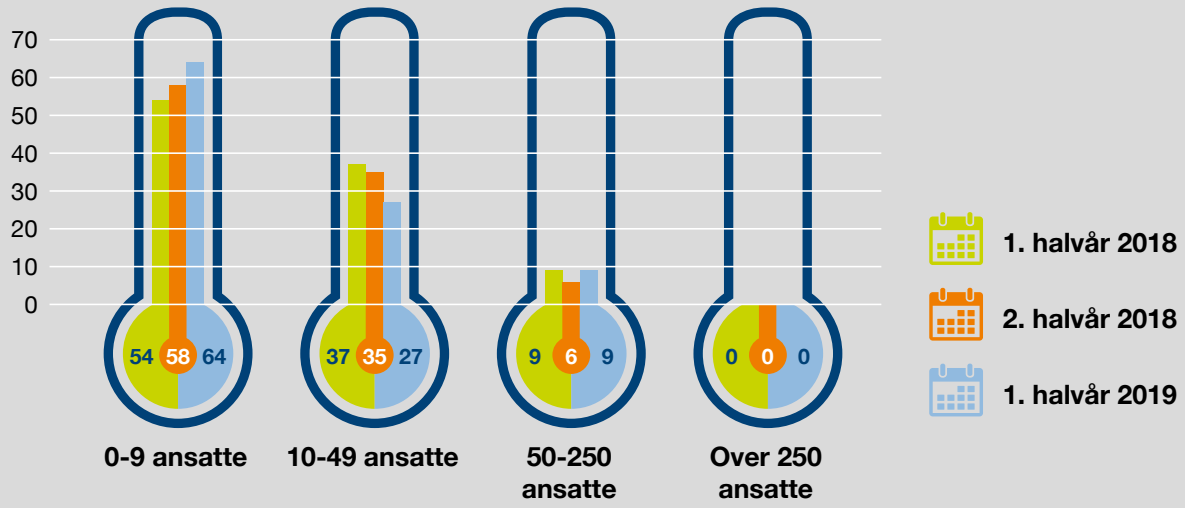

Figur 1: Besvaret af 211 virksomheder.

[1] *Kilde til definition: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_da.pdf*

Fordelingen af virksomheder på brancher svarer ikke helt til erhvervsstrukturen i kommunen. Særligt handel er underrepræsenteret i undersøgelsen, mens blandt andre serviceerhverv og landbrug er overrepræsenteret jf. figur 2. Forskellene betyder, at barometerets resultater bør tolkes med varsomhed.

Figur 2: Andel af virksomheder fordelt på hovederhverv

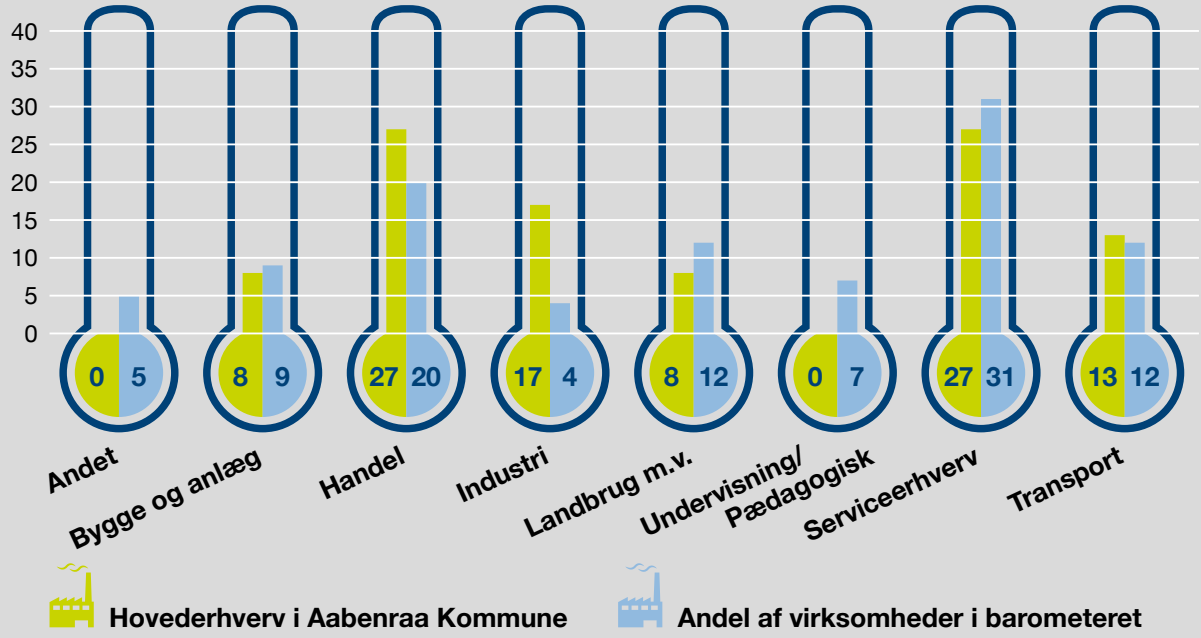

Figur 2: Besvaret af 216 virksomheder. Hovederhverv i Aabenraa Kommune er baseret på udtræk fra Danmarks Statistik for 2013 og egne beregninger.

Data er indsamlet ved, at kommunens interne phoner har ringet ud til en række virksomheder i kommunen i perioden 2. januar 2019 til 30. juni 2019. Rapporten præsenterer en samlet opgørelse for perioden, og hvor det er muligt præsenteres tallene for først halvår af 2018, så det er muligt at sammenligne med det tidligere barometer.

I forbindelse med indsamlingen af data kan der ske fejltastninger, og i nogle tilfælde har den medvirkende virksomhed ikke ønsket at besvare alle spørgsmålene, eller virksomheden er blevet afbrudt under interviewet og derfor lagt røret på. Resultaterne i graferne er baseret på de virksomheder, der har besvaret spørgsmålene. Virksomheder, der har svaret "ved ikke" eller ikke har ønsket at besvare spørgsmålet, er sorteret fra.

Enkelte steder summerer resultatet ikke til 100, hvilket skyldes afrundinger.

Temperaturen på arbejdsmarkedet i Aabenraa Kommune

Ledigheden har været svagt faldende i de fem første måneder af 2019. faldet har været på 155 fuldtidspersoner. I samme periode året før var faldet på 201 fuldtidspersoner.

Udviklingen peger på, at der sket en mindre opbremsning, i og med at ledigheden falder knap så hurtigt, som i årets første fem måneder i 2018. Jobcenteret interne prognoser for antallet af modtagere af A-dagpenge viser, at der i maj og juni er flere ledige A-dagpenge modtagere end i de samme måneder i 2018.

Om bunden er nået og ledigheden således skal til at stige igen, eller om der er tale om tilfældigheder, er for tidligt at afgøre endnu.

Figur 3: Udvikling i buttoledigheden i Aabenraa Kommune opgjort i fuldtidsledige

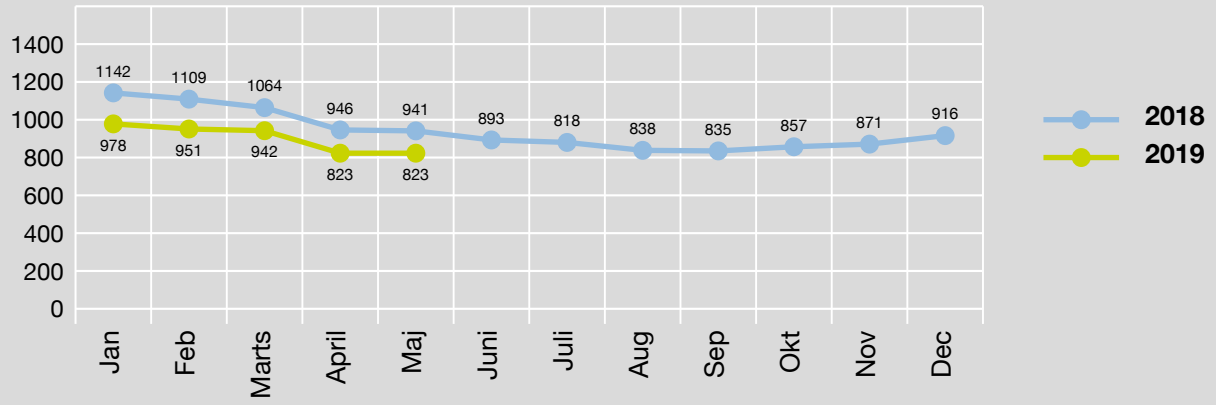

Figur 3: Kilde: Danmarksstatistik – Statistikbanken - AUF01, AUF02 og egne beregninger

Figur 4: Udvikling i ledigheden opgjort i fuldtidsledige i procent af arbejdsstyrken (foreløbige)

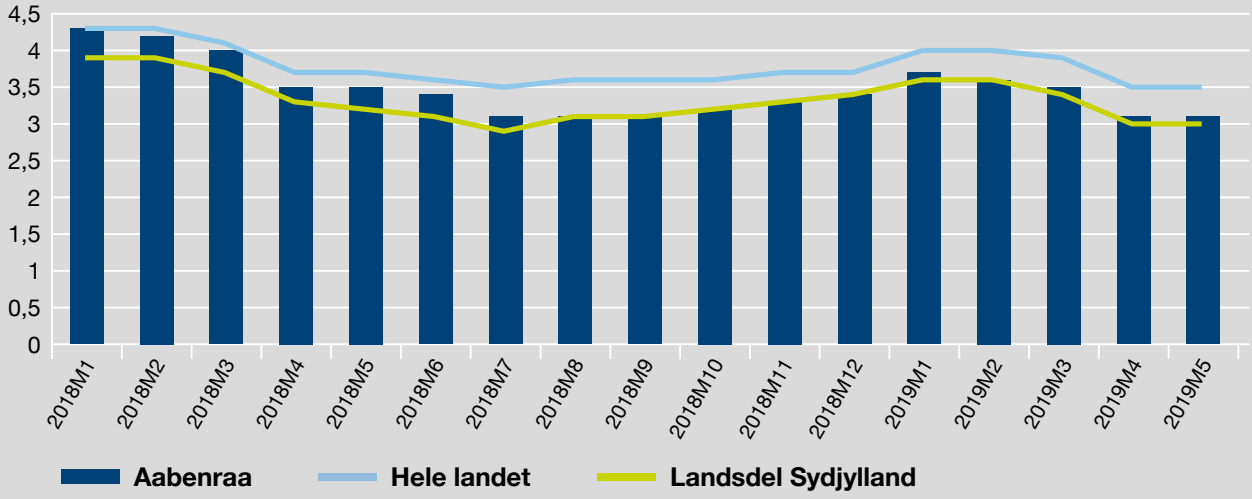

Figur 4: Kilde: Danmarks statistik – Statistikbanken - AUP01 og egne beregninger.

Figur 5: Udvikling i ledigheden opgjort i fuldtidsledige i procent af arbejdsstyrken (foreløbige)

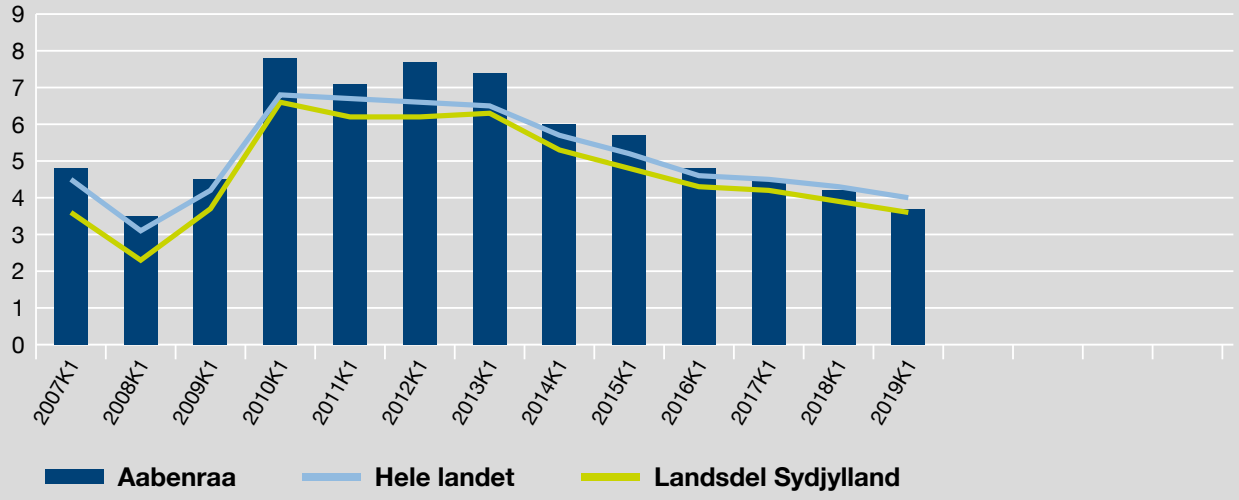

Figur 5: Kilde: Danmarks statistik – Statistikbanken - AULKP01 og egne beregninger

Ledigheden i Aabenraa (3,1 %) ligger en smule over ledigheden i landsdel Sydjylland (3,0 %), men under ledigheden på lands plan (3,5 %).

Seneste tidspunkt hvor ledigheden i Aabenraa var omkring 3 % var i tredje kvartal 2007, der er således tale om vi befinder os i en højkonjunktur. Trods den fortsatte fine udvikling i ledigheden, er der risiko for, at en lettere opbremsning kan finde sted.

Ovenstående figur viser udviklingen i sammenlignelige kvartaler siden 2007. Faldet mellem første kvartal 2018 og først kvartal 2019, er det største fald siden 1. kvartal 2015 og 1. kvartal 2016.

Af seneste økonomiske redegørelse fra Økonomi og Indenrigsministeriet, fremgår det, at beskæftigelse fortsat forventes at stige i både 2019 og 2020. Stigningen vil dog være mindre end tidligere år.

Forventningen er således, at beskæftigelsen vil vokse med 32.000 personer i 2019 og 27.000 personer i 2020.[2] Da Aabenraa har en andel på lige under 1 % af de beskæftigede kan det forventes at beskæftigelse i Aabenraa vil stige med hhv. 304 personer i 2019 og 256 personer i 2020.

Økonomi og Indenrigsministeriet forventer i deres redegørelse, at ledigheden i perioden 2018 til 2020 vil falde med 17.000 fuldtidsledige. Konsekvensen af dette fald vil være at bruttoledigheden i forhold til arbejdsstyrken på landsplan i 2018 vil være på 3,5 %, i 2019 på 3,3 % og 3,2 % i 2020.[3]

Danmarks Statistiks opgørelse viser, at ledigheden på landsplan ultimo december 2018 endte på 3,7 %, alt så en smule højere end hvad Økonomi og Indenrigsministeriet, havde skønnet.

I Aabenraa endte ledigheden på 3,4 %, hvor jobcenteret tidligere havde forventet at ledigheden ville lande på 3,0 %. På den baggrund nedjusterer jobcenteret sine forventninger til udviklingen i ledigheden, så det forventes at ledigheden ultimo 2019 vil være 3,2 % og ultimo 2020 på 3,1 %.[4]

---

[2] *Økonomisk redegørelse december 2018 s. 93.*
[3] *Økonomisk redegørelse december 2018. s. 107 ff.*
[4] *Vurderingen er behæftet med en stor grad af usikkerhed.*

Virksomhedernes forventninger

Virksomhedernes forventninger til omsætningen viser, at 38 % forventer en større omsætning de kommende seks måneder i forhold til samme periode året før. Samtidig forventer 11 % af virksomhederne faldende omsætning, og 51 % forventer en uændret omsætning.

Hvor der tidligere kunne spores en spirende optimisme hos virksomhederne, syntes denne nu afløst at et lidt minde positivt syn i forhold til omsætningen. Andelen som forventer en mindre omsætning, er stort set på niveau med målingen i 1. halvår 2018, men 5 procent point højere end i andet halvår 2019. Samtidig er der et kraftigt fald i andelen af virksomheder som forventer en større omsætning, således forventer 9 procent point færre virksomheder en større omsætning.

Figur 6: Virksomhedernes forventning til omsætning de kommende seks måneder (Andel)

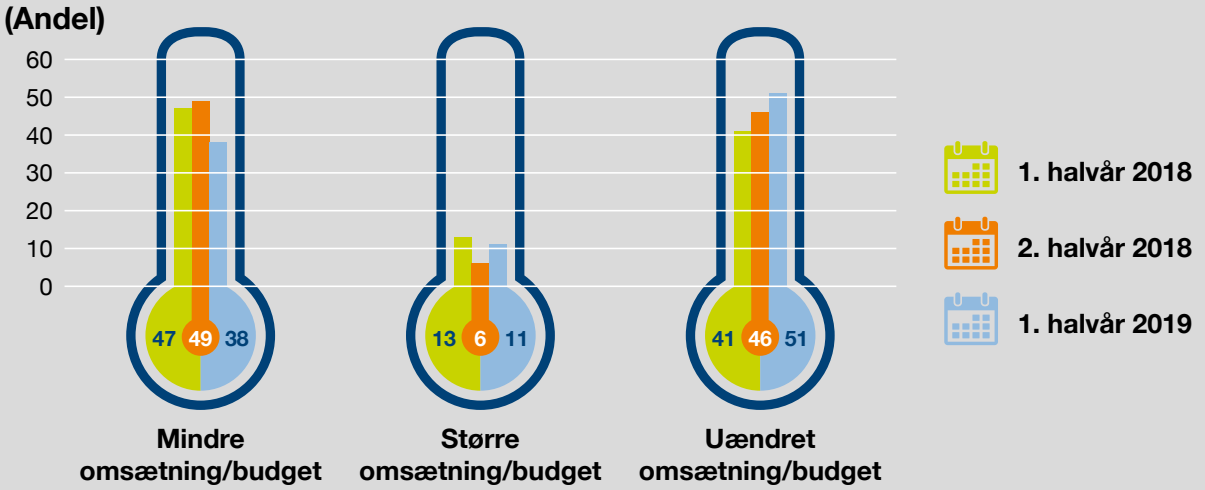

Figur 6: Besvaret af 192 virksomheder.

Figur 7: Virksomhedernes forventninger til antallet af medarbejdere de kommende seks måneder (Andel)

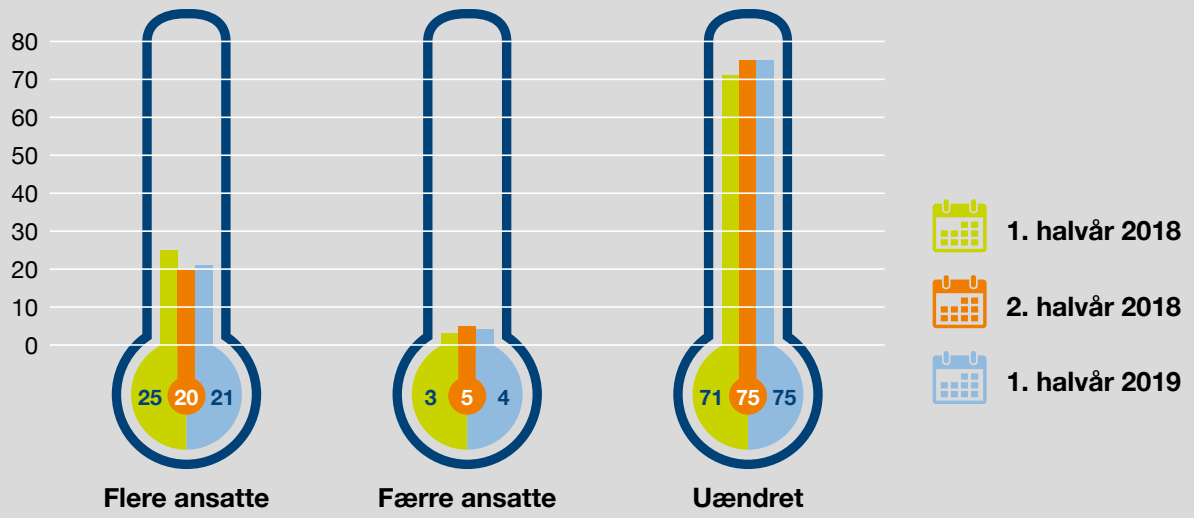

Figur 7: besvaret af 206 virksomheder.

Virksomhederne dalende optimisme, viser sig også i Danmarks statistiks undersøgelser af virksomhedernes forventninger til den fremtidige afsætning, særligt serviceerhvervene og industrien har dalende forventninger. Det har fået Dansk Erhverv til at konkludere, at optimismen i dansk erhvervsliv i dag, er væsentlig lavere end for et år siden.[5]

Den lettere begrænset optimisme slår også igennem på virksomhedernes villighed til at ansætte nye medarbejdere.

Andelen af virksomheder som forventer at ansætte nye medarbejdere de kommende seks måender, er faldet med 4 procent point, hvis man sammenligner første halvår 2019 med første halvår 2018.

Andelen er virksomheder som forventer færre medarbejdere de kommende seks måneder, ligger fortsat på et meget lavt niveau, men der er tale om en lille stigning i forhold til første halvår 2018.

Langt størstedelen af virksomhederne forventer at beholde det nuværende antal medarbejdere.

Forventningerne er med til at tegne forstærke billedet af, at ledigheden vil falde knap så hurtigt den kommende tid, og at der en reel risiko for, at vi begynder med at se enden på højkonjunkturen.

[5] *Dansk Erhverv – Nøgletal uge 26, s. 2*

Virksomhedernes behov for arbejdskraft

Andelen er virksomheder som har ansat nye medarbejdere, er gennem to efter hinanden følgende halvår faldet. Således angiver 38 % af virksomhederne, at de inden for de sidste seks måneder har ansat nye medarbejdere. I andet halvår 2018 var tallet 45 % og i første halvår 2018 var det 53 %.

Det betyder, at forskellen mellem første halvår 2018 og første halvår 2019, er 15 procent point, og det er igen med til at underbygge antagelsen om, at virksomhederne er knap så optimistiske, og at det går knap så hurtigt på arbejdsmarkedet.

Blandt de virksomheder som har valgt at ansætte nye medarbejdere er det særligt brancherne, kontor/administration, social og sundhed samt transport/spedition, som skiller sig ud. Men som det fremgår af figur 9 følger en række brancher tæt efter.

Selvom andel er virksomheder der har ansat nye medarbejdere er faldende, så er andelen af virksomhederne har haft udfordringer med at rekruttere nye medarbejdere fortsat relativ høj. Således angiver 45 % af de virksomheder, som har ansat nye medarbejdere, at de oplevede udfordringer med at få besat stillingen. Det er

Figur 8: Andel af virksomheder som har ansat nye medarbejdere iden for de sidste seks måneder

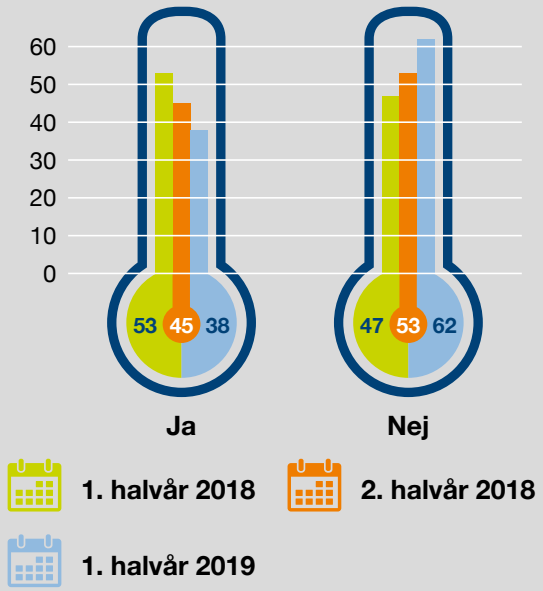

Figur 8: Besvaret af 211 virksomheder.

Figur 9: Typer af stillinger virksomhederne har ansat nye medarbejdere til (antal)

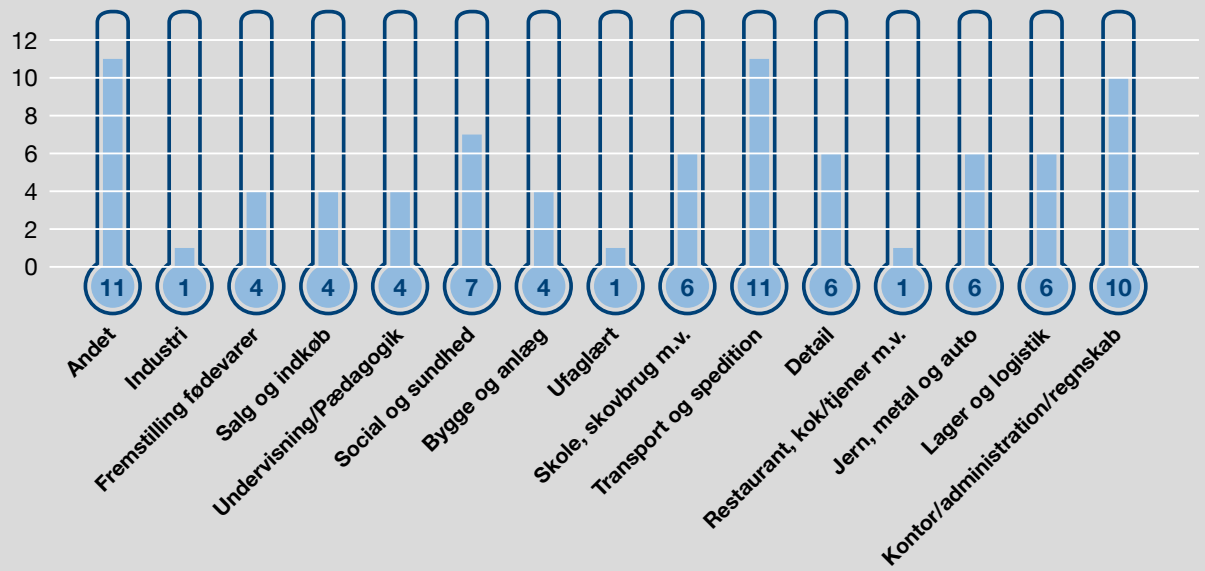

Figur 9: 76 besvarelser indgår.

på niveau med 1. halvår 2018 hvor 45 % ligeledes angav, at de havde opleveret udfordringer med at besætte stillingen jf. figur 10.

Virksomhederne blev også spurgt om, i hvor høj grad de oplevede udfordringer i forbindelse med rekrutteringerne. 25 % svarede at de i meget høj grad havde oplevet udfordringer i forbindelse med rekrutteringen til opslåede stillinger. Dette er den lavest siden jobcenteret introducerede dette spørgsmål.

59 % angiver, at de i nogen grad har oplevet udfordringer med rekrutteringsprocessen. Samlet set har 84 % i høj eller nogen grad oplevet udfordringer i forbindelse med rekruttering af nye medarbejdere, et fald på 12 procent point fra 1. halvår 2018.

Det ser ud til at være et paradoks på det lokale arbejdsmarked. Ledigheden har været faldende gennem 2018, men samtidig oplever virksomhederne mindre udfordringer med at få besat opslåede stillinger. Paradokset kan skyldes, at virksomhederne har ændret deres forventninger til nye medarbejdere, for som det fremgår af figur 17, så er det "kun" 10 % af virksomheder der forventer at nye medarbejdere er faglærte. Er tesen korrekt, at virksomhederne har "lavere" forventninger til nye medarbejder, vil det med stor sandsynlighed også betyde mindre udfordringer med rekruttering.

Figur 10: Andel af virksomheder som har oplevet vanskeligheder med at få besat opslåede stillinger inden for de sidste 6 måneder

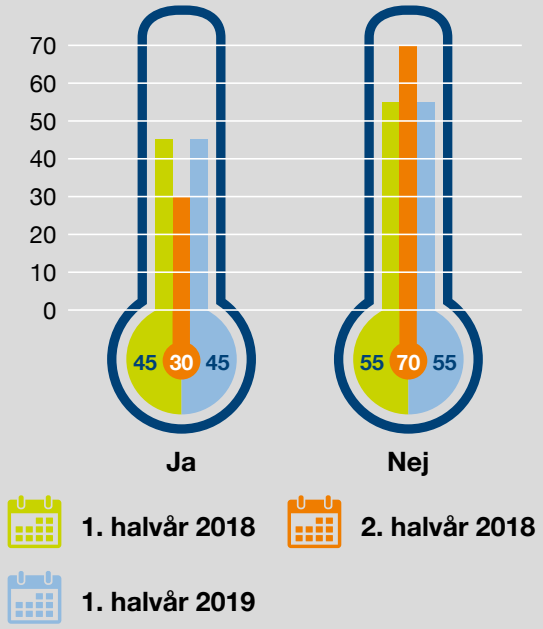

Figur 10: Omfatter 76 virksomheder som har oplyst, at de havde ansat nye medarbejdere indenfor de sidste seks måneder.

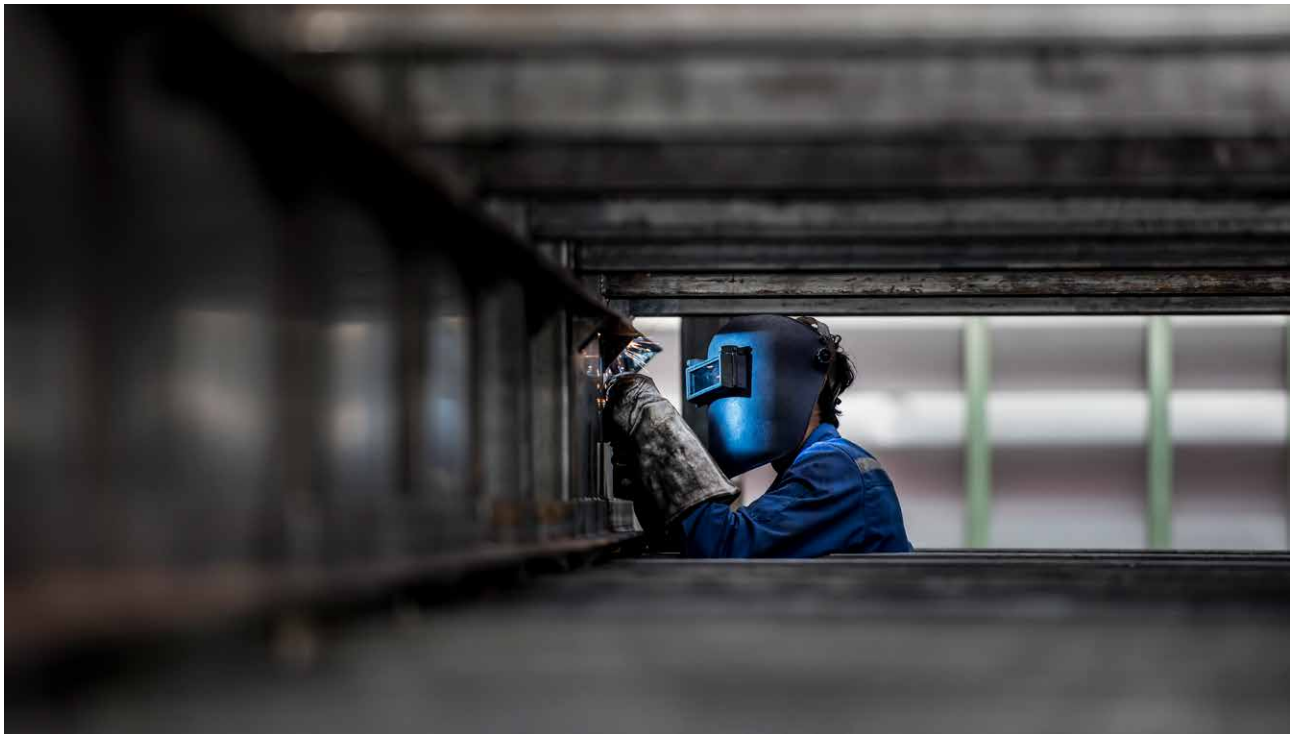

Figur 11: Virksomhedernes vurdering af, i hvor høj grad de har udfordringer med at rekruttere i forbindelse med opslåede stillinger

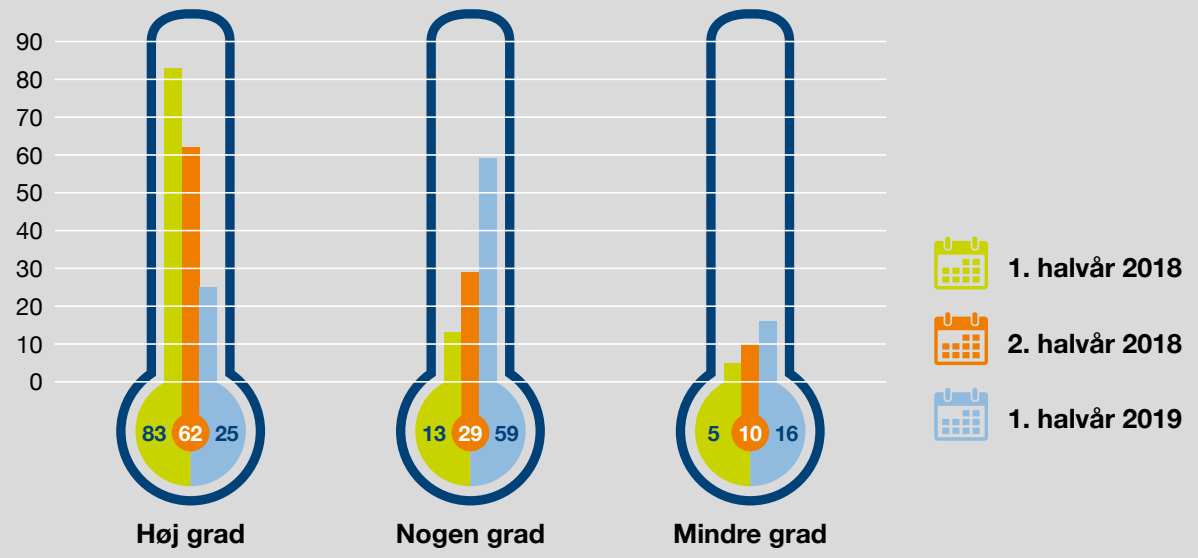

Figur 11: Omfatter 32 virksomheder som oplyste, at de havde oplevet vanskeligheder med få besat opslået stillinger.

Overordnet peger virksomhederne på to grunde til, at de oplever udfordringer med at få besat opslåede stillinger. Modsat sidste gang peger langt de fleste af virksomhederne på, at der ikke er nogen ledige, og de dermed får meget få ansøgninger. Den anden begrundelse er manglende kvalificerede ansøgere. De ledige har således ikke den viden og kvalifikationer, som virksomhederne efterspørger.

Antallet af stillinger på jobnet.dk er stigende. I lyset af, at andelen af virksomheder, der er har ansat nye medarbejdere inden for de sidste seks måneder, har været

Figur 12: Antal stillinger på jobnet.dk

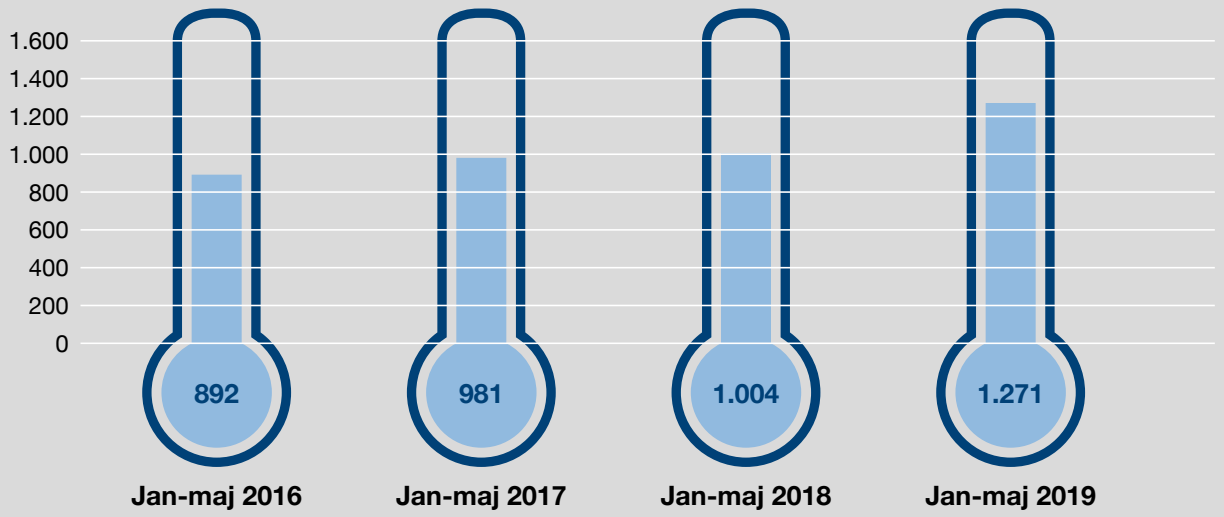

Figur 12: Kilde: Jobindsats.dk

faldende, så skyldes stigningen nok i højere grad, at virksomhederne udvider antallet af deres rekrutterings-kanaler, når de oplever udfordringer med at få besat opslåede stillinger.

Jobomsætningen ligger fortsat på stabilt niveau, og er hovedsageligt trukket af det private arbejdsmarked, hvor omsætningen har været stigende, mens den har været faldende inden for den offentlige sektor.

Figur 13: Jobomsætning

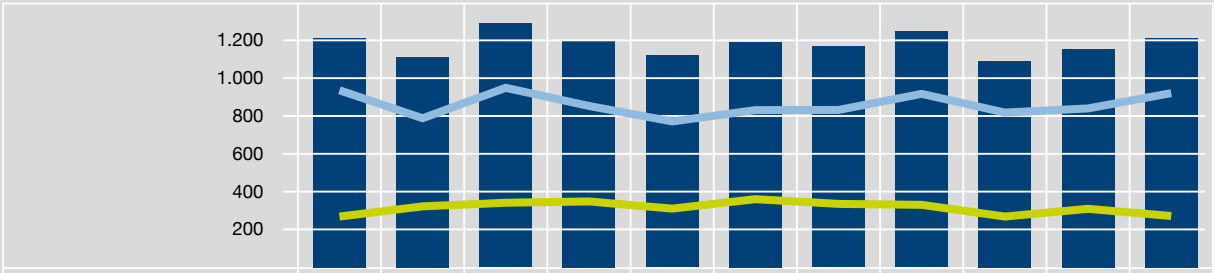

	Jan-Feb 2009	Jan-Feb 2010	Jan-Feb 2011	Jan-Feb 2012	Jan-Feb 2013	Jan-Feb 2014	Jan-Feb 2015	Jan-Feb 2016	Jan-Feb 2017	Jan-Feb 2018	Jan-Feb 2019
Sektor i alt	1213	1112	1290	1201	1121	1191	1167	1247	1092	1154	1212
Privat sektor	936	788	949	853	771	831	832	917	818	840	921
Offentlig sektor	268	322	341	348	350	360	335	330	268	309	271

Figur 13: Kilde: jobindsats.dk og egne beregninger

Figur 14: Antal personer startet i job

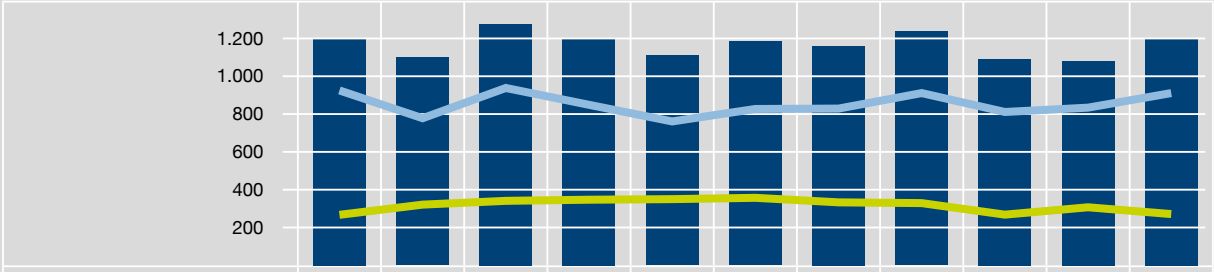

	Jan-Feb 2009	Jan-Feb 2010	Jan-Feb 2011	Jan-Feb 2012	Jan-Feb 2013	Jan-Feb 2014	Jan-Feb 2015	Jan-Feb 2016	Jan-Feb 2017	Jan-Feb 2018	Jan-Feb 2019
Sektor i alt	1197	1099	1276	1196	1110	1184	1160	1237	1082	1143	1198
Privat sektor	925	778	938	849	761	827	829	911	811	834	911
Offentlig sektor	267	321	341	347	350	357	333	329	268	307	271

Figur 14: Kilde: jobindsats.dk og egne beregninger

Bruges antallet af opslået stillinger på jobnet.dk jf. figur 16 til at vurdere efterspørgslen, så er det særligt på rengøringsområdet, akademisk arbejde og social og sundhedsområdet, der har oplevet en voldsom stigning. Men også jern, metal og auto, salg og transportområdet, er antallet af stillinger stigende. Ledelse har til gengæld oplevet et fald mellem 2018 og 2019.

Der er ikke rigtig nogen brancher som skiller sig specielt ud i forhold til ansættelse af nye medarbejder.

Figur 15: Antal stillinger på jobnet.dk fordelt på erhvervsgrupper

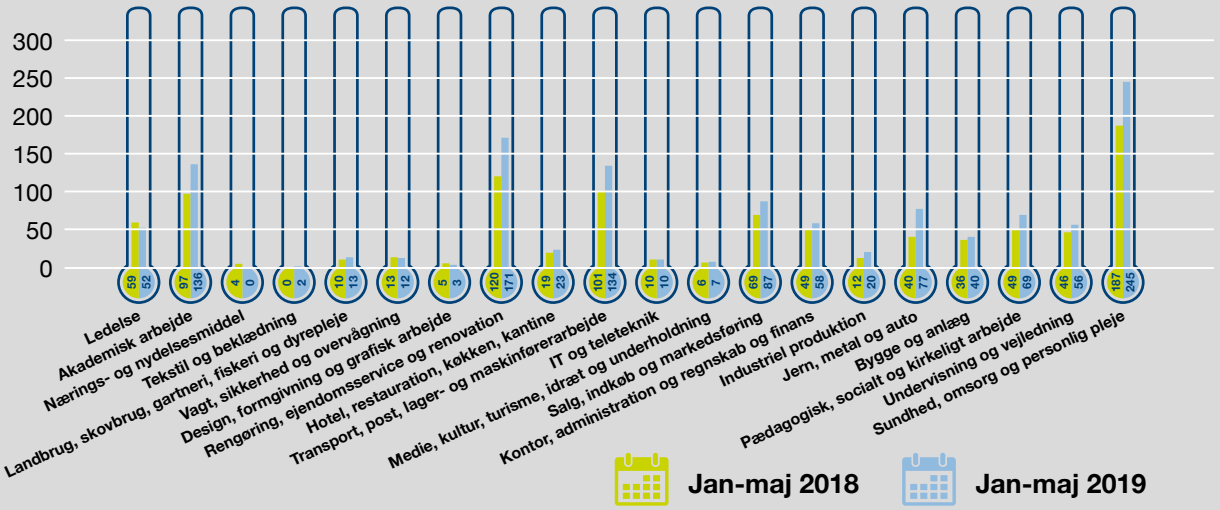

Figur 15: Kilde: Jobindsats.dk

Figur 16: Antal virksomheder, der forventer at ansætte medarbejdere, fordelt på områder:

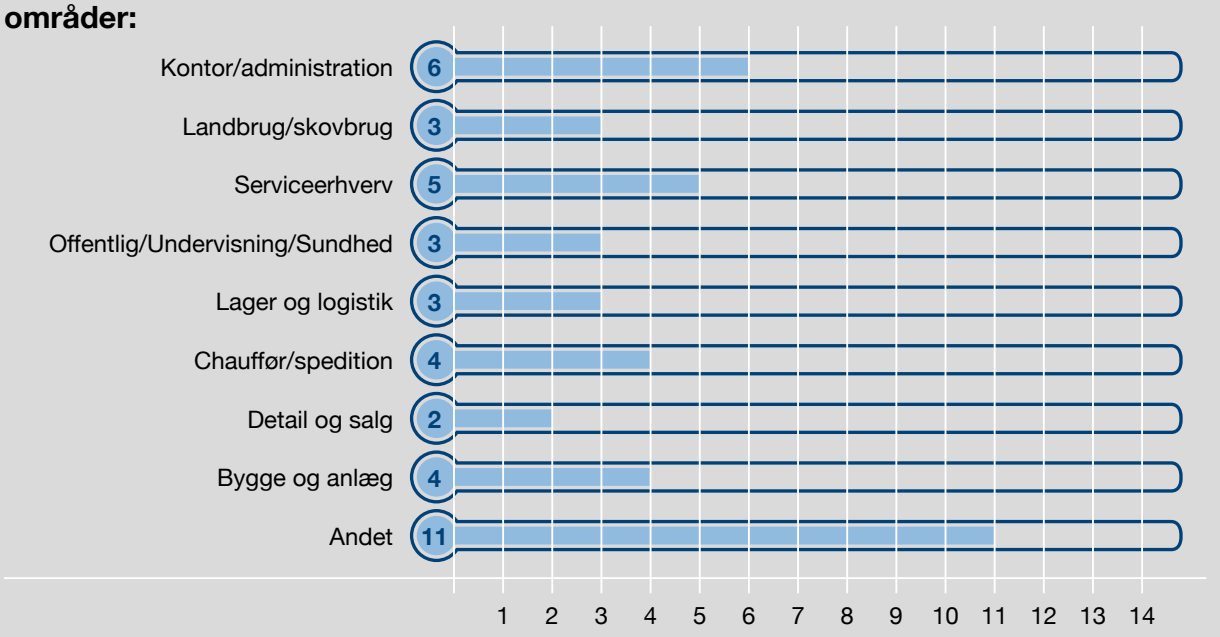

Figur 16 – Opgørelse blandt virksomheder, der har svaret bekræftende på, at de forventer at ansætte nye medarbejdere de kommende seks måneder. Virksomheder, der har svaret bekræftende på, at de forventer at ansætte, men ikke har nævnt stillingstype, er udeladt. En virksomhed kan søge flere typer af stillinger, og virksomheden vil i så fald indgå flere gange i opgørelsen.

Figur 17: Andel af virksomheder, der forventer at nye medarbejdere er uddannet

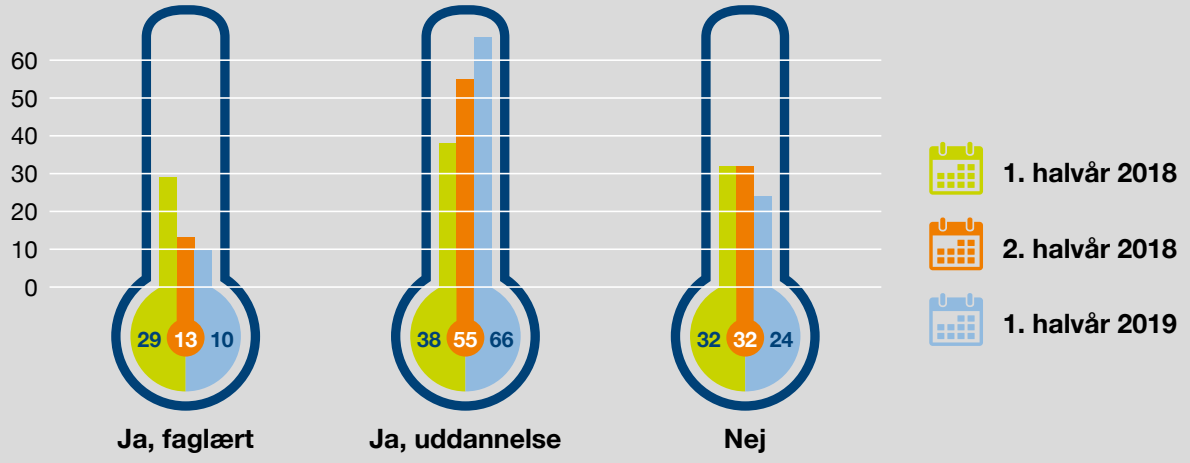

Figur 17: Opgørelse blandt 41 virksomheder der har svaret bekræftende på, at de forventer at ansætte.

Det er sket en forholdsvis stor forskydning blandt virksomhederne som forventer at de nye medarbejdere er faglærte, eller om de "blot" skal have en uddannelse. Andelen som mener, at nye medarbejdere skal være faglærte er faldet til blot 10 %, hvilke er 9 procent point lavere end 1. halvår 2018. Samtidig er andel af virksomheder der forventer, at medarbejderne re uddannet er steget fra 38 % i 1. halvår 2018 til 66 % i 1. halvår 2019.

Det kan tyde på at virksomhederne må sænke deres forventninger til nye medarbejdere, når de oplever udfordringer med at rekruttere nye medarbejdere. Som tidligere nævnt, har virksomhederne angivet, at ansøgere til opslåede har manglende kvalifikationer.

Udenlandsk arbejdskraft

Andelen af virksomheder som har grænsependlere ansat er steget med 3 procent point mellem 1. halvår 2018 og 1. halvår 2019.

Jobcentret har spurgt, hvorfor virksomhederne har ansat udenlandsk arbejdskraft. Virksomhederne har forskellige grunde til at ansætte grænsependlere, men de fremhæver særligt to grunde – udfordringer med at rekruttere medarbejdere og manglende kompetencer.

Det er fortsat hovedsageligt Tyskland, som de udenlandske medarbejdere kommer fra.

Figur 18: Andel af virksomheder der inden for de sidste seks måneder har haft udenlandsk arbejdskraft ansat eller som har ansat udenlandsk arbejdskraft

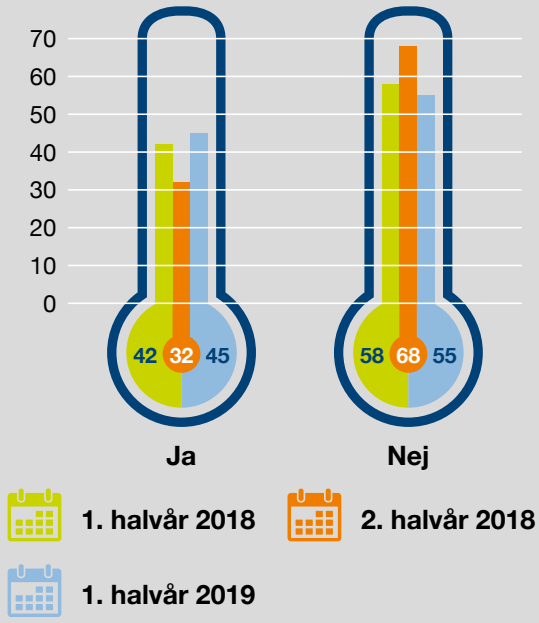

Figur 18: besvaret af 208 virksomheder. Udenlandsk arbejdskraft er i undersøgelsen defineret ved, at medarbejderen på ansættelsestidspunktet ikke var bosiddende i Danmark.

Unge

Andelen af virksomheder som har elever ansat, er faldet siden første halvår 2018, således tilkendegiver 34 % af de adspurgte virksomheder, at de pt. har elever i deres virksomheder, hvilket er et fald på 5 procent point siden første halvår 2018.

Samtidig ligger andelen af virksomhederne, der forventer at ansætte en elev inden for de kommende seks måneder, stabilt på 15 %, mens der har været en lille stigning i andelen af virksomheder, som ikke forventer at have en elev.

I lighed med tidligere virksomhedsbarometre, har jobcentret også denne gang spurgt de virksomheder, som ikke forventer at ansætte en elev, hvorfor de ikke ønsker dette. Virksomhederne peger blandt andet på, at de er for små, herunder manglende ressourcer. At de ansatte er ufaglærte eller, at det ikke er muligt at have elever indenfor den pågældende branche. Og endelig peger flere på, at de ikke er godkendt som uddannelsesplads.

Figur 19: Andel af virksomheder som har elever

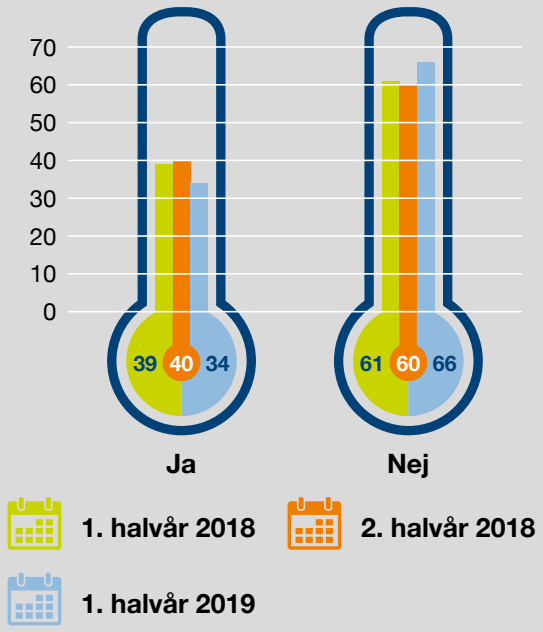

Figur 19: Besvaret af 201 virksomheder.

Figur 20: Andel af virksomheder, der forventer at ansætte elever de kommende seks måneder

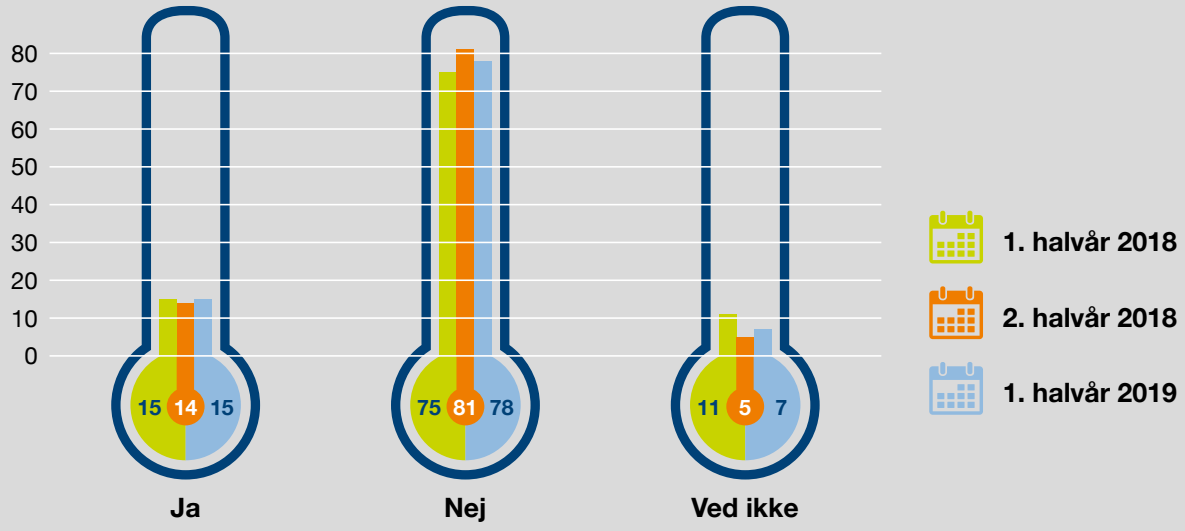

Figur 20: Besvaret af 123 virksomheder, som pt. ikke har elever.

Udsatte borgere

Figur 21: Andel af virksomheder, der er klar til at hjælpe ledige, som har behov for en særlig indsats

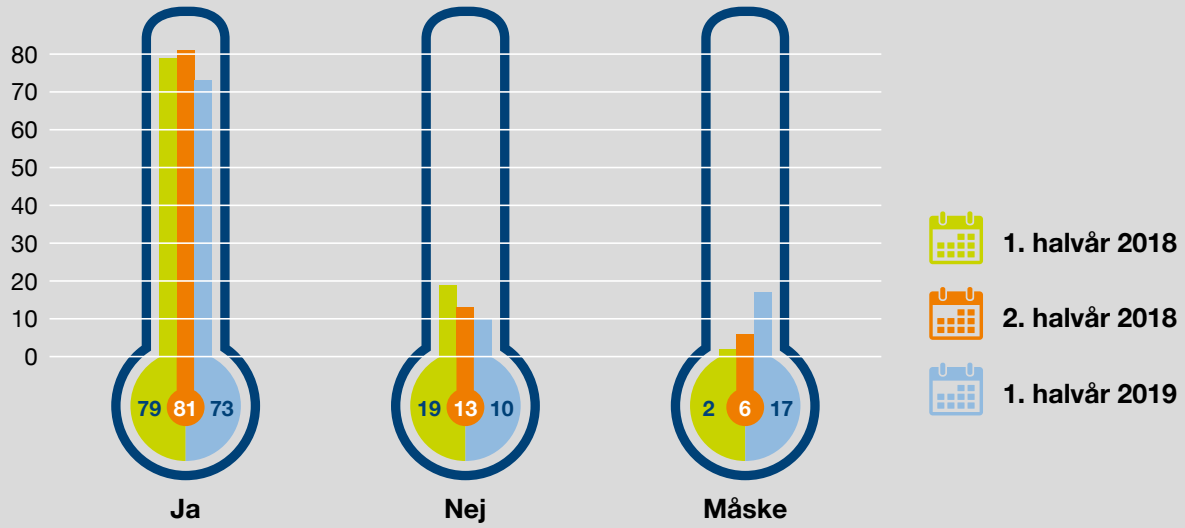

Figur 21: Besvaret af 210 virksomheder

Virksomhederne er fortsat socialt bevidste og rummelige. Lidt mere end syv ud af ti virksomheder er klar til at gøre en ekstra indsats for at hjælpe jobsøgende, som har brug for en særlig indsats eller skånehensyn. Resultatet ligger således stort set på niveau med resultatet fra først halvår af 2018. Samtidig er der et fald på 9 procent point blandt virksomheder, som ikke ønsker at hjælpe ledige som har behov for en særlig indsats.

Tilfredshedsmåling med Jobcentrets service til virksomhederne

Jobcentret har i forbindelse med gennemførelsen af barometret undersøgt virksomhedernes kontakt og brug af jobcentret som samarbejdspartner og virksomhedernes tilfredshed med de kerneydelse, som jobcentret leverer.

Denne gang har 30 % af virksomhederne indenfor de sidste tre måneder haft kontakt til jobcentret, hvilket er et fald på 16 procent point i forhold til 1. halvår 2018. Det vurderes at faldet hovedsageligt skyldes en omlægning af den virksomhedsrettet indsats, til eksterne leverandører, samt at virksomhederne i udpræget grad skal benyttet sig elektroniske kontaktformer, når de kommunikere med det offentlige, herunder jobcenteret.

Jobcentret har endvidere spurgt til, hvilke kerneydelser, virksomhederne har haft kontakt til jobcentret omkring. Den mest brugte af de ydelser jobcenteret leverer, og som virksomhederne henvender sig omkring er borgere i virksomhedspraktik og løntilskud.

Figur 22: Andel af virksomheder som har haft kontakt til jobcentret indenfor de sidste 3 måneder

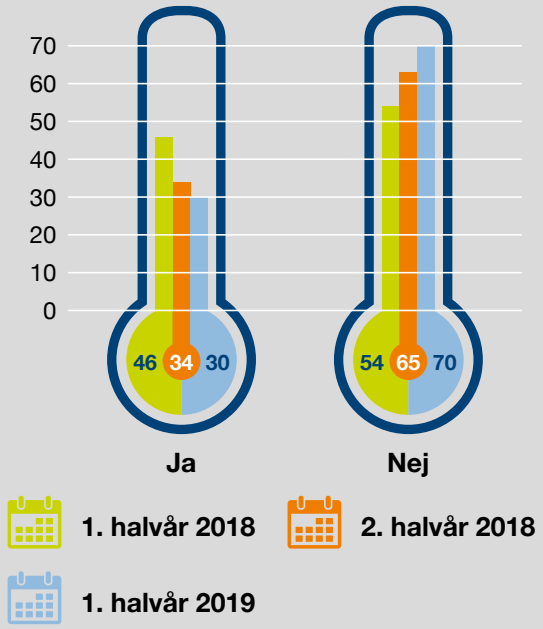

Figur 22: Besvaret af 211 virksomheder

Figur 23: Brugen af jobcentrets kerneydelser blandt virksomhederne, som har haft kontakt med jobcentret (andele)

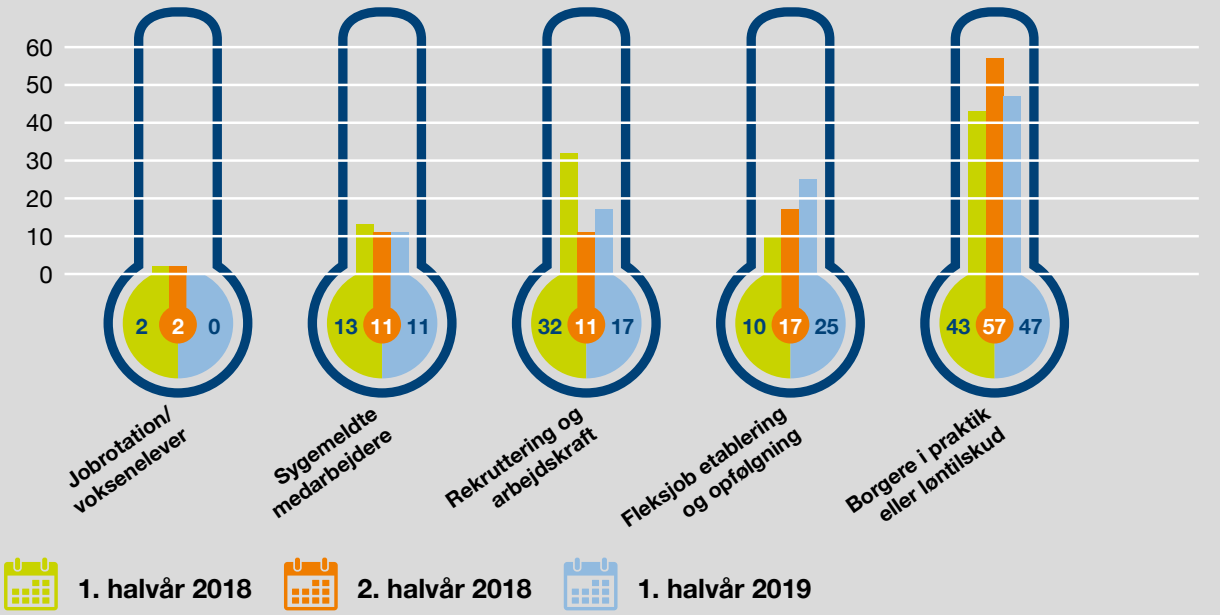

Figur 23: Besvaret af 53 virksomheder.

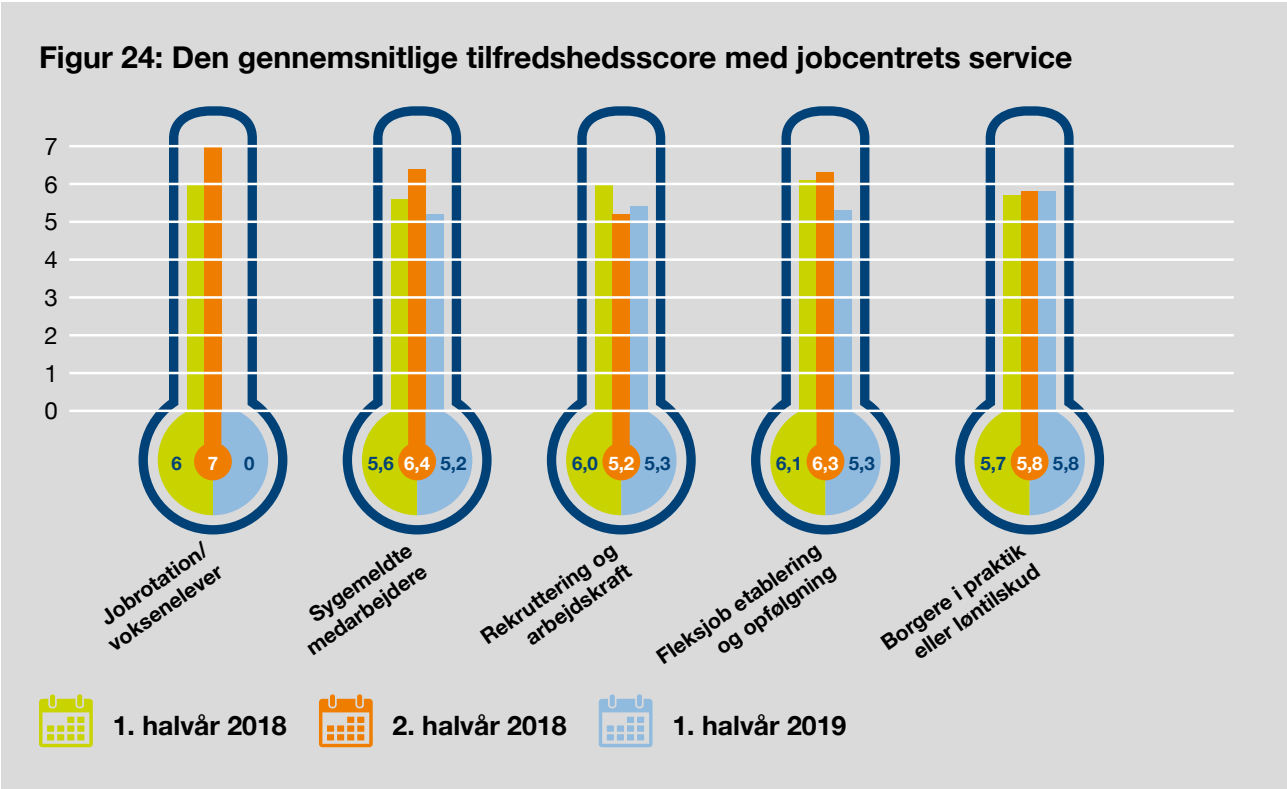

Figur 24: Besvaret af 53 virksomheder, som har svaret bekræftende på, at de har haft kontakt med jobcenteret. At voksenelever har en tilfredshed på 0 skyldes, at der i dette halvår ikke var nogle besvarelser.

17 % af virksomhederne har haft kontakt til jobcenteret i forhold til rekruttering, hvilket er et tilfredsstillende niveau.

Virksomhederne som har haft kontakt med jobcenteret blev også bedt om at vurdere, på en skala fra 1-7, hvor 7 er bedst, den service de havde modtaget.

Overordnet set, giver virksomhederne udtryk for en høj tilfredshed med den service som jobcenteret leverer. Den gennemsnitlige score ligger 5,5 ud af 7, hvilket er et fald på på 0,3 fra undersøgelsen i andet halvår 2018.

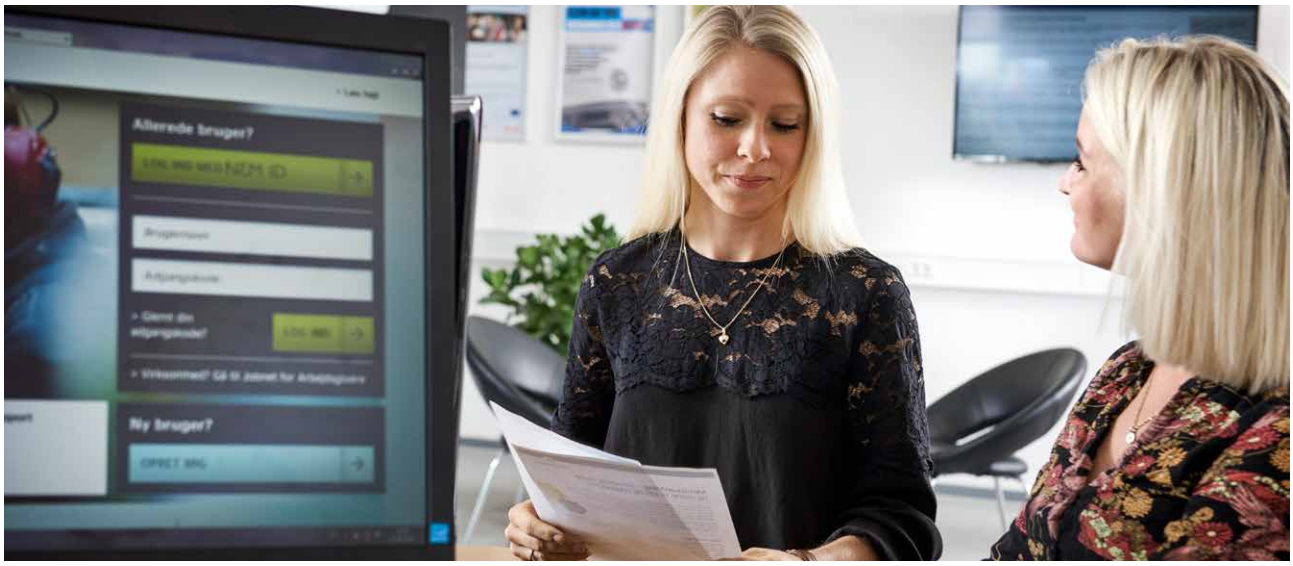

www.heidisign.dk

Vi arbejder for:

- **At flere borgere bliver selvforsørgende**
- **At virksomhederne kan få den arbejdskraft de efterspørger**

jobcenter
Aabenraa

Jobcenterets servicetelefon for virksomheder: Tlf. 73 76 66 00
www.jobcenteraabenraa.dk